



Kuidas bussist lodi sai?

Aasta tagasi, kui Kinobuss asus taas oma igasuvisele ringsõidule, tookord Eesti arvukatel saartel, kirjutas Mikk Rand Kinobussi Teataja juhtkirjas: „Äkki vajaks mere- ja saareriigina tuntud Eesti Kinobussi asemel edaspidi hoopis Kinopaati?“ Tookord pelgalt mõttevälgatusena kirjapandu on selleks suveks saanud reaalsuseks. Mööda Eestimaa jõgesid ja järvi seilab 2007. aasta augustis Kinolodi. Idee lodjakinost sündis Emajõe Lodjaseltsil 2006. aasta sügisel. Esialgse plaaniga täita lodja trümm, mida endistel aegadel kasutati väärtusliku kauba vedamiseks, tänapäevaste väärtustega, filmidega. Nii saigi esmalt teoks Tartu Tudengipäevade Lodjakino. Üsna loogilise jätkuna sündis asjaosaliste peas idee, et 2007. aasta suvel võiks Lodjakino ja Kinobuss kokku sulada Kinolodjaks.

Ka veeteel on tee

Üldine arusaam on, et tee on see, mida mööda annab sõita autoga, traktoriga või hobusega. Tee ääres hääletatakse ja tee ääres pakutakse väsinud reisilistele kosutust nii kehale kui ka hingele. Aga on

olemas teisigi teid, näiteks veeteed. Kaasaegsed sisepõlemismootorid ja suured kiirused on paljud iidset kauba-, reisi- ja isegi sõjaveeteed unustusse uputanud. Ometi on nad olemas olnud ja nii mõnigi eksisteerib tänaseni. Paljud ei teagi, et tänagi saab laevaga sõita Emajõe mööda Võrtsjärvest Peipsile. Enamik aga ei tea, et kunagi kulges laevatee Pärnust läbi Viljandi ja Tartu Petserisse ja sealt edasi kaugele Venemaa avarustesse. Kinolodi katsub filminäitamise kõrval anda aimu ka nendest unustatud teedest. Nii on ka tänavused peatuspaigad valitud just olemasolevate veeteede järgi ning rõõmu värsketest ja põnevatest filmidest saavad seekord tunda mitmed Peipsi ja Võrtsjärve ning Suure- ja Väikese Emajõe äärsed asulad.

Suur ekraan

Vaevalt mõtlesid 14.15. sajandi lodjahiitajad, et suur raapuri on lisaks tuulepüüdmisele hea ka filminäitamiseks. Üsna kindel on ju seegi, et kinonimeline meelelahutus tollal veel väheleiatud oli. Tõsi on seegi, et filmikunst jäi nägemata ka viimastel Emajõel seilanud lotjadel. Osalt seetõttu, et filmikunst 20.

sajandi alguses veel nii levinud ei olnud, et seda kõikjal näidata oleks saanud, teisalt seepärast, et iidsete lodjad ise elasid läbi oma soo kadumist. Muudeti ju aurulaevade ilmumisega enamik lotjasid purjedeta pargasteks ja ilmasõjad hävitasid enamiku neistki.

Kuid lodi on uuesti sündinud ja otse loomulikult annab uus aeg iidsele veesõidukile uue elu. Täna veab Emajõel lotja edasi 100-ruutmeetri puri (mootor on ka, sest nii on nõutud, kuid see pole üldse nii stiilne edasilikumisvahend), mis sobib suurepäraselt ka kinoekraaniks. Nii saabki sellel suvel esmakordselt teoks filminäitamine purjel. Kuid tegevust jagub ka mujale. Lodja trümmist saab kino- ja loengusaal ning loomulikult näidatakse ja tehakse filme ka kaldale püstitatud telkides.

Tee on pikk

800 kilomeetrit. Pole ju väga palju?! Aga erinevalt bussist ei sõida lodi veel mitte 90 kilomeetrit tunnis vaid kiirusega 8 sõlme, mis siis autokeeles tähendab 8 miili, ehk umbes 13 kilomeetrit tunnis. Seega tuleb vapratel lodja- ja filmimeestel mõnes peatuspaigas ankur hiivata juba öösel pärast üritust, et aegsast järgmisesse sihtpunkti jõuda. Kogu tuuriliste elukorraldus sõltub seega otseselt lodjast, Kinolodjast.



JUHTKIRI

9.18. august 2007

Kaunite kunstide seast on filmikunst kõige laiahaardelisem, aga arvestades tema lühikest eksistentsi ka kõige ebastabiilsem. Film on midagi, mida on võimatu suruda püsivatesse raamidesse. Nagu ka Kinobussi, millest tänavu on saanud hoopis Kinolodi...

See on väike muutus vormis, kuid mitte sisus. Purjede all ja teistsugusel teel, on meie ülesanne seesama, mis seitse aastat tagasi alustades: viia igasse maanurka inimestele vaatamiseks uusi ja häid filme nii Eestist kui maailmast.

Kinobussi ülesanne on levitada head filmi külast küllla ja linnast linna. Pole oluline, kas see film on pärit kodumaistelt tegijatelt või valminud kauges Kagu-Aasias. Oluline on anda inimestele

võimalus vaadata head filmi. KOOS TEISTEGA. Kuigi ka telekraanile ilmub väärtuslikke filme, vaadatakse neid tavaliselt kodus üksi-kaksi. Puudu jääb võimalusest arutleda nähtu üle teistega, et arvamuste erisus laiendaks maailmapilti ja suurendaks sallivust teiste kultuuride suhtes. Filmi ühisvaatamise sotsiaalsel rollil inimese tolerantsi kujundamisel ja maailmapildi avardamisel pole võimalik alahinnata. Ega niisama öelda, et üks pilt võrdub tuhat sõna. Filmikeel annab meile pildis ja helis kordades rohkem informatsiooni kui heli ja pilt eraldi.

2007. aastal on Kinobussi/Kinolodja tähelepanu keskpunktis kogu maailma lühifilmid. Lühifilmi puhul määrab vormi pikkus ära jutustatava loo olemuse. Lühikese ajaga peab suutma öelda palju, kuid mõte ei tohi jääda

segaseks. Olla konkreetne ja samas üldistav, on nipp, mille iga filmiga tegeleja on sunnitud ära õppima.

Nagu iga keelt, peab ka filmikeelt oskama lugeda, et saada kätte kogu vajalik informatsioon. Siin aitab Kinobussi filmitöötuba. Aitab lapsi, aitab noori ja aitab täiskasvanuid. Õppida pole kunagi hilja ning filmikeele õppimine on meie kõigi jaoks uudne tegevus on film ju üldse vaid veidi enam kui sada aastat vana.

Filmitöötuppa saab tulla sel aastal ka kodus filmitud materjaliga, mida meie oma vahenditega sujuvaks ja mõnusaks filmiks/videoks muuta aitame. Polegi oluline, kas see on dokumentalistika, koduvideo, animafilmi või mängufilmi materjal. Oluline on pigem, et inimene näeb ja mõistab filmitut üle vaadates, mida tal muuta tasub.

Film, millega Edisoni leiutist kasutades sai oma meelt lahutada vaid üks inimene, muutus vendade Lumieride abiga sotsiaalseks (kunsti)fenomeniks. Algselt oli film mustvalge ja tumm, hiljem muutus värviliseks ja sai juurde heli. Tasapinnalisest kujutisest on tänapäeval saanud ruumiline 3D-kinoks, pisikesest ekraanist jõutud laia ekraanini. Millised muutused veel ees ootavad?

Kinobuss propageerib häid filme, Kinobuss propageerib ise filmi tegemist, Kinobuss propageerib sügisel tulevat Koolifilmi festivali, Kinobuss propageerib talve hakul saabuvat Nukufilmi juubelit Kinobuss Kinolodjaga on filmisündmuste keskel!

Mikk Rand

Emajõe- Peipsi lodi

Emajõe-Peipsi lodi on unikaalne puust kaubapurjekas. Eesti sisevetel seilasid lodjad teadaolevalt üle 600 aasta - 14. sajandi hansaaegadest kuni 20. sajandi keskpaigani. Tartust Novgorodi poole liikuvatel lotjadel veeti hansaajal peamiselt soola, aga ka kalevit, kanget õlut, veini ja idamaiseid vürtse. Tagasi toodi karusnahku, mett ja vaha. Lotjade hiilgeaeg jäi 19. sajandisse: tollal liikus neid Peipsil üle 500 ja Tartu sadamas võis seismas näha korraga üle 200 lodja. Linnarahvas vajas kütet ja toidukraami, voormeeste hobused heinu. Kesklinnas Emajõe ääres olid eraldi puu-, heina- ja kalaturg. Kauplemisest vaba aega saatsid lodjamehed mööda laeval lõõtspilli seltsis või linna kõrtsides lõbutsedes. Enamik lotjadest hävis I ja II maailmasõja keerises, mil nad leidsid kasutust heade dessantlaevadena. Viimaseid lotjasid võis Peipsil kohata veel 20.

sajandi keskel. Selleks ajaks oma uhked raapurjed kaotanud veesõidukeid kasutati enamasti järeleveetavate pargastena. 2005. aastal algas Tartus selle kadunud laevatuübi taassünd.

Lodja ehitus

Arhailine, hansakogedaegne lodjaehitusviis säilis aastasadade kestel suhteliselt muutumatu. Rohkem kui 600 aasta tagusest ajast pärinevad klinkerplangutus, laevakere tihendamine lõhestatud puuliistude ja metallist klambrite - sinklite abil ning suur raapuri. Lotjade erakordselt ümar (keskmine pikkuse ja laiuse suhe 1,3:2) ja lamedapõhjaline kere oli ideaalne laevatamiseks Emajõe ja Peipsi madalates vetes ning sildumiseks kesistes sadamakohtades. Lodjad olid tavaliselt 12-25 meetrit pikad, aga ehitati ka 35 meetrit pikki hiiglasi. Lodja lastiruum oli väga ruumikas ja mahutas palju kaupa, meeskond



seevastu oli väga väike. Tavaliselt majandas lotja kolm inimest, kelle eluruumid paiknesid ahtris ja vööris. Lotja vedas edasi suur raapuri. Ebasobiva tuule korral jäädi ankrusse sobivat tuult ootama. Jõel veeti laeva vajadusel kaldalt riidest rakmete abil.

Lodja taassünd

Lodja taassünnist huvitatud koondusid 2004. aasta kevadel Emajõe Lodjaseltsiks ning seadsid eesmärgiks taasavastada kadunud lodjaehitustehnoloogia ning ehitada valmis üks Emajõe-Peipsi lodi. Ideed asusid toetama Euroopa Liit, Tartu linn, Tele2 ja Riigimetsa Majandamise Keskus. Ülesanne osutus oodatust raskemaks - elavate kirjas ei olnud enam ühtegi lodjameistrit ei siin ega sealpool Peipsit. Ei leidunud ka märkimisväärseid ülestähendusit ehitustehnoloogia kohta.

Alustati puhtalt leheltning õige tee leidmiseks tuli palju katsetada ja erinevate laevaehitusspetsialistidega konsulteerida. Õnneks leidsid Eesti Rahva Muuseumis mõned lodjajoonised ja 20. sajandi algupoolel tehtud fotod, Eesti Meremuuseumi kogus olid aga küllaltki täpsed lodjamudelid. Emajõe äärde püstitatud lodjakojas valmistati ise kõik laevaehitusel tarvisminevad detailid ja vahendid keerutati takunõõrid, treiti puitnaaglid, lõigati mõõtu ja painutati plangud, sepiatati naelad ja sinklid. Lodi, mis on täna ainuke omalaadne maailmas, lasti pidulikult Emajõe voogudele 29. aprillil 2006 ja talle anti nimeks „Jõmmu“.



MTÜ Kinobuss
Gonsiori 27
Tallinn
6284088
info@kinobuss.ee
www.kinobuss.ee



LODJATUURI AJA- JA PÄEVAKAVA

PÄEVAKAVA:

Programmi algus kell 18.00
Algab filmiprogramm
Filmitelgis ja Lodja trümmis ning
Tegevused Filmitöötas ja Madruse telgis.

Vabaõhukino Lodja Purjel alustab päikeseloojangul ehk ca kell 21.00, peafilmiks "Laulev revolutsioon".

Kinoekraanid:
Lodja trümmikino nimega „TRÜMM“ näitab rahvusvahelisi lühifilmide programme.
Filmitelgis saab näha Eesti filme.

Töötoad:
Filmitöötas on keskmes filmi montaaž, MTV klipid-muusikavideod.
Lodja töötoas saab aga osa keskkonnateemalistest tegevustest ja loengutest.

Põhiprogramm:
4 erinevat programmi a' 90 minutit
Rahvusvahelised lühifilmid Suurbritanniast, Saksamaalt, Prantsusmaalt, Rootsist, USAst, Jaapanist, Austraaliast, Norrast, Soomest ja loomulikult Eestist

Spetsiaalsed programmid
Nukufilm 50 Kolm eri programmi (lastele, täiskasvanutele ja filmifriikidele)

Eripalgelised ansamblid tummfilme helindamas

Keskkonnateemalised loengud ja filmid (RMK)

Taastatud Priit Pärna filmide programm

Eesti lühifilm läheb õitsele:
diplomifilmide programm

Arhiivikaadrid Lodjast ja Peipsi/Emajõe veeteedest

Eesti uuemad pikad filmid:

Jan Uuspõld läheb Tartusse
Laulev Revolutsioon
Leiutajateküla Lotte
Klass
Vastutuulesaal
Nuga
Võoras

Eesti uuemad animafilmid:

Mirjami teatriseiklus
Kleit
Lõpuõhtu
Elu maitse
Maraton
Elu võimalikkusest arbuusil

SÖIDUPLAAN

N 09.08	ALAJÕE	Alajõe sadam	Ida-Virumaa
R 10.08	MUSTVEE	Mustvee sadam	Jõgevamaa
L 11.08	KOLKJA	Kolkja kalasadam	Tartumaa
P 12.08	VÄRSKA	Värskas sanatorium	Põlvamaa
E 13.08	MEHIKOORMA	Mehikoorma sadam	Tartumaa
T 14.08	PUHJA	Reku parv	Tartumaa
K 15.08	JÕGEVESTE	Jõgeveste Külalistemaja	Valgamaa
N 16.08	VALMA	Valma sadam	Viljandimaa
R 17.08	TARTU	Atlantise esine	Tartumaa
L 18.08	TARTU	Atlantise esine	Tartumaa



KINOBUSSI FILMID

Eesti uuemad animafilmid



Mirjami teatriseiklus
Nukufilm OÜ, 2007
Rež. Priit Tender

Miriam, kana, ja väikevend vaatavad etendust Punamütsikesest. Elavad väga kaasa kõigele, kartes eriti hundi ilmumist. Kuid kui kana liigses kaasaelamise hoos oma kisaga Punamütsikesele hundi plaanid reedab, pöörab hunt oma kurjad kihvad kana suunas. Etendus lõpeb õnnelikult



Kleit
Nukufilm OÜ, 2007
Rež. Mari-Liis Bassovskaja, Jelena Girlin

Naine meenutab oma elu tähtsündmusi, aga võib-olla unistab neist. Kes on see naine, kelle kleit mäletab iluserutavat elu argiste köögiriistade taustal? Me ei näe naist kordagi tervenisti, kuigi liigume järjekindlalt piki

ta keha või õieti mööda kleiti, sest keha ja kleit võivad olla üks. Aeg-ajalt ilmuvad erinevad putkad, kes justkui pilkaks naise süütuid unelmaid, justkui õgiks täitumatuid unistusi. Nad ennustavad kaduvikku ja surma: ei teagi, kas giljotiini või kööginoa abil?

Lõpuõhtu
Nukufilm OÜ, 2007
Rež. Hardi Volmer

Ühel ööl kogunevad Karahundzhi platool kentsakad kujud. Need on inimese poolt eri aegadel ja eri kultuurides loodud jumalakujud – nukud. Samal ajal prinditakse mingis tehnokestuses välja absoluutselt kõiki tähekombinatsioone absoluutselt kõigis teadaolevais kirjakeeltes. Tiibeti kosmogoonilise müüdi järgi toob see akt – kõigi jumala nimede kirjapanek -kaasa univesumi lõpu. Looja on otsustanud neid enne lõppu omavahel tutvustada. See on kirju kamp isekaid ent väga inimlikke ja armsaid puuslikke, kes kõigele lisaks on üsna veendunud, et on ainujumalad. Selle tõdemuse on inimesed neile sisendanud. Nad võivad looja sümpaatia ja muusikakeeles suhtlev õnnistegija lükkab maailmalõpu edasi – lisades ladina tähestikku veel ühe tähemärgi. Aga meie galaktika teises otsas tegelevad mingid mõistusega olendid sama asjaga.



Elu maitse
Eesti Joonisfilm, 2006
Rež. Ülo Pikkov

Filmis “Elu maitse” uuritakse armastuse ja toidu omavahelisi seoseid. Nii nagu toiduahel, eksisteerib ka armastuseahel - selleks, et kedagi armastada, peab see keegi samuti armastama. Ja nii nagu toiduahel, on ka armastuseahel ringi kujuline ning lõpeb iseendaga. Film püüab läbi musta huumori lahata armastuse olemust ja jõuda arusaamisele mis maitsega on elu.

Maraton
Eesti Joonisfilm, 2006
Rež. Kaspar Jancis

Väikelinn ootab kohalikku suursündmust – iga-aastast maratoni. Rahvahulga sekka on imunud terrorist kelle tegevuse tagajärjel plahvatab linnasümbol – skulptuur jooksvast mehhest. Sündmused hakkavad arenema terroristi tabamise ja uue skulptuuri valmimise ümber. Paralleelse liinina räägitakse maratoni

pisikurjategijast joogijagaja ja pritsumehe armulugu.

Elu võimalikkusest arbuusil
Multi Film, 2006
Rež. Elisabeth Salmin

Elamine, see on lihtne. See on tõestisündinud lugu. Elisabeth Salmin (s 1979) lõpetas 2006. aastal Eesti Kunstiakadeemia stsenoograafina ja on lavastanud mitmeid lühianimatsioone

Loodusfilmid
Metsa eluring
Unifilm OÜ, 2006

Täiskasvanud metsa eluiga on võrreldav inimese elueaga. Mis jääb aga nende aastakümnete sisse, mil käbi seemnest sirgub raieküps majandusmets?

Sõber kaber
Läänemaa telestuudio, 2005
Rež. Rein Hanson

Kaber on paljudele lausa tundmatu, ent tegelikult väga vana ja auväärne sõna. Rein Hansoni film “Sõber kaber” räägib metskitse ehk siis kabra eluringist.

Seened - mitte ainult söögiks
Create stuudio OÜ, 2002

Loodusfilm meile kõigile tuntud ja tundmatutest seentest ning sellest, miks nad metsas asendamatud on.

2007

Rahvusvaheline lühifilmide Programm 1

Steam punk go round (Nakao Hiroyuki / JPN)	1'
Zen läbi prügi (Asko Kase / EST)	15'
Take me out: Franz Ferdinand (Jonas Odell / SWE / UK)	4'
First to see the sun (Joe Tunmer / UK)	9'
Ritterschlag / Knight game (GER)	7'
Les volets (FRA)	11'
Invisible(NOR)	8'
Rabbit (Jonas Felixon / SWE)	15'
Fat Bros: Hifana (+ cruz peng.fan / JPN)	4'
The day winston Ngakambe came to Kiel (GER)	9'
The End (FRA)	5'
Vana hea süsteem (Raigo Saariste / EST)	6'
	94'

Pungiaur käib ringi

Steam Punk go Round
1 min. Jaapan
Rež. Nakao Hiroyuki

Rahulik sushiõhtu muutub meeldiva söömingu asemel pöörlevaks takistusribaks.

Zen läbi prügi

15 min. Eesti
Rež. Asko Kase

Lühifilm Noormehest, kelle elus on täidetud kõik tänapäeva sotsiaalse ideaali nõudmised. Väliselt on kõik korras aga sisemuses on Noormees muutunud ideaalide orjaks. Ühel päeval lammutatakse tema senine maailm. Süttib katastroofide ahel, millest Noormees paaniliselt pääsu otsib.

Päästke mind välja:

Franz Ferdinand
Take me Out: Franz Ferdinand
4 min. Rootsi, UK
Rež. Jonas Odell

Muusikavideo kollektiivile Franz Ferdinand. Animatsioonis kasutatud dadaistlikke visuaale ja fotokollaaži.

Esimene, kes näeb Päikest

First to See the Sun
9 min. UK
Rež. Joe Tunmer

Vastastikkuses tänavahokitiimis mängiva Alicia ja Juliani suhe pannakse ekstreemusteni proovile.

Rüütli mängud

Ritterschlag
7 min. Saksa
Rež. Sven Martin

3D animatsioon viib meid kaugesse rüütlike, lohede ja printsesside maailma. Põgus pilguheit rüütlike sangarlikkusele võib aga petlik olla.

Les Volets

11 min. Prantsuse
Rež. Lyece Boukhitine

Kõikide majade aknad ja ukSED on suletud. Jeanne'le on tehtud ülesandeks, need avada.

Nähtamatu

Usynlig
8 min. 10 sek. Norra
Rež. Bjorn Abelson

Naine päevitab aias ja kui saabub tema mees, läheb ta tuppä pidulikuks

Õhtusöögiks ettevalmistusi tegema.

Jänes

Kanin
15 min. Rootsi
Rež. Jonas Felixon

Väikese tüdruku jänes läheb kaduma ja ta kutsub naabripoisi teda otsima. Värske sõprus leiab aga peagi lõpu.

Paksud vennad: Hifana

Fat Bros: Hifana
4 min. Jaapan
Rež. + Cruz Peng.Fan

Plahvatuslik võitlus värvide, tegevuse ja liikumisega. Muusikavideo on kokteil graafilisest segadusest koos ülikiiirelt vahelduvate plaanidega.

Päev, mil Winston Ngakambe saabus Kieli

The Day Winston Ngakambe Came to Kiel
9 min. Saksa
Rež. Jasper Ahrens

Ühel kaunil suvisel päeval ilmub meritsi Saksamaa kuurortranda must mees ja tal on rahvale sõnum.

The End

5 min. Prantsuse
Rež. Camillevis Thery

Hollywoodi film noor näitleja libastub ja kukub välja filmikaadrist ning järsku leiab ta ennast hoopis teistsugusest maailmast.

Vana hea süsteem

6 min. Eesti
Rež. Raigo Saariste

Meenutused nõukogudeaegsest karmusest ja ebaõiglusest.

VASTUTUULESAAL

Ruut, 2007
kestvus: 55 minutit

“Vastutuulesaal” on hoogne dokumentaalfilm, mis jälgib viie aasta jooksul dirigent Tõnu Kaljustet ja tema hullu ideed, rajada kunagise astronoomi ja leiutaja Bernhard Schmidt talumaadele ooperisaal. Idee pöörasus seisneb aga eelkõige selles, et leiutaja Schmidt maad asuvad Naissaarel. Saarel, millel puudub regulaarne laevaühendus, kus pole elektrit ja kus elab aastaringelt ainult üks elanik. Kes seal ooperis käima hakkab? Karismaatiline Tõnu Kaljuste aga tahab kõigi kiuste ja vastuseisust hoolimata rajada sinna omanäolist kultuurikeskust, kus traditsioonid ja kaasaeg kohtuvad. Idee elluviimiseks peab Kaljuste läbima absurdseid situatsioone potentsiaalsete rahastajatega, üleolevate ametnikega, ehitajate ja paljude teistega. Ta veab oma isikliku väikepaadiga saarele ehitusmaterjale ja muud hädavajalikku. Laiem üldsus ja eri instantside ametnikud aga ei suuda oma muiet varjata – mida ta tahab sellega tõestada? Aga 2006. aasta suvel saab Nargen Opera valmis.

Repissöör Priit Valkna on filmi pealkirja lahti mõtestanud nii: „Võiks öelda, et idee on sama hull, nagu omal ajal Schmidt loodud vastutuulelaev, mis kasutas vastu puhuva tuule energiat topeltjõuga edasi liikumiseks.”

Rahvusvaheline lühifilmide Programm 2

Le baiser (FRA)	4'
Tuul (Tanel Toom / EST)	15'
Woman and gramophone (J.S. Nnnilsson, O. Simonsson / SWE)	4'
We have decided not to die (Daniel Askill / AUS)	11'
Suvine dokumentaal (Joosep Matjus / EST)	9'
Were were we (Matt Smith / UK)	3'
Gratte-Papier (FRA)	8'
Credo (NOR)	10'
What Barry says (Simon Robson / UK)	3'
Verbal: Amon Tobin (alexander Rutterford/ UK)	3'
Pillow talk (FRA)	14'
Das Rad / Rocks (GER)	9'
	93'

Le Baiser

Le Baiser

4 min. Prantsuse
Rež. Stefan Le Lay

Noor naisterahvas ootab oma armastatult nende esimest prantsuse suudlust.

Tuul

Tuul

15 min. Eesti
Rež. Tanel Toom

Kui teised on loodusjõududele alla jäänud, siis Fred on keegi, kes on neid näinud, kuid ise alati eluga pääsenud. Ühel hetkel peaks aga lõppema ka Fredi õnn... või õnnetus duell tuule ja inimese vahel.

Naine ja grammofon

Kvinnna vid grammofon

4 min. Rootsi
Rež. J.S. Nnnilsson,
O. Simonsson

Kas olete kunagi mõelnud kuidas võib kõlada Van Gogh'i maal või määratud koogitaldrik? Nüüd saate teada.

Otsustasime mitte surra

We Have Decided

Not to Die
11 min. Austria
Rež. Daniel Askill

Filmi kolm peategelast hõljuvad ruumis ja ajas, efekt on saavutatud 500 kaadri pildistamisel ühes sekundis.

Suvine dokumentaal

9 min. Eesti
Rež. Joosep Matjus

Kaunis loodusfilm
Eestimaa ilust ja kitsedest.

Kus me olime?

Were Were We
3 min. UK
Rež. Matt Smith

Rannas olevat paarikest tülitab tundmatu mees. Kohtumise tagajärjed on ettearvamatud.

Gratte- Papier

Gratte- Papier

8 min. Prantsuse
Rež. Guillaume Martinez

Täiesti tavaline päev pariisi metroos- või siiski mitte? Noormees istub vaikselt ja loeb raamatut. Tema kõrval istub noor naine. Neil pole midagi ühist, nad ei tunnegi üksteist, kuid sellest hoolimata hakkab nende vahel midagi tekkima.

Credo

Credo
10 min. Norra
Rež. Stein Elvestad

Kuskil defineerimatus Euroopa sõjatoon on toiduga tüdruk teel koju. Järsku jääb ta kahe vastasliini vahelisele miiniväljale ja algab tulistamine.

Mida Barry ütles?

What Barry Says
3 min. UK
Rež. Simon Robson

Režissööri avalik kriitika Suurbritannia sõjalise välispoliitika vastu. Juttu illustreerivad liikuv sõjateemaline graafika ja lendlehtede hüüdlauseid.

Suuline: Amon Tobin

Verbal: Amon Tobin
3 min. UK
Rež. Alexander Rutterford

Muusikavideo artist Amon Tobini loole Ninja. Visuaalses vaatamängus kihutavad võidu autod ja värvid.

Padjajutud

Confidences sur l'oreiller
14 min. Prantsuse
Rež. Araya Suriharn

Igavlev ja igapäevarutiinist tüdinenud naine otsustab oma elu võrtsitada telefoniparandajaga.

Kivid

Das Rad
9 min. Saksa
Rež. Chris Stenner, Arvid Uibel, Heidi Wittlinger

Kas olete mõelnud kunagi, kuidas näevad meie maailma kivid? Lõbus lugu kivimeestest ja muutuvast maailmast.

KLASS

Amiron OÜ, 2007 kestvus: 90 minutit

Linna kooli tuleb Antslast uus klassikaaslane Kaspar. Kasparil ei ole probleemi kohaneda uues klassis, kuna on suhtlusaldis ja verbaalselt andekas poiss. Ta võidab kiiresti uute klassikaaslaste poolehoidu, mis kõigutab selles klassis varem õppinud liidri Andersi positsiooni.

Juhuse tõttu astub Kaspar välja nohikust Joosepi kaitseks, mis tähendab sõda Andersiga. Kuid Joosepi nüüdsest hätta jätmise tähendaks Kasparile enda au rüvetamist.

Ilmar Raagi lavastatud film Klass põhineb lugematutel tõestisündinud lugudel. Filmis astuvad üles kooliteatrites mänginud noored nagu Lauri Pedaja, Pärt Uusberg, Vallo Kirs, Paula Solvak, Riina Ries, Mikk Mägi jt.

Film võitis ka Karlovy Vary 42. rahvusvahelisel filmifestivalil kaks auhinda: võistlusprogrammi "East of the West" žürii eripreemia Special mention ja Europa Cinemas Label peaauhinna.



Õigluse võidujooks

Justice Runners

5 min. Jaapan

Rež. Tomioka Satoshi

Režissöör Tomioka viib meid värvikirevasse vanakooli trammide tuulekiirusel liikuvasse maailma.

Annaliisa

7 min. Eesti

Rež. Ragne Mandri

Kui halba asja piisavalt kaua taluda, siis suudad selles ka pisut head näha. Isegi kui see hea on vaid ettekujutuse vili.

Mööbeldaja

Möbleeraja

13 min. Soome

Rež. Laura Neuvonen

Mis juhtub siis kui uude korterisse kolides anda naisele sisustades vabad käed? Peale rikutud närvikava võib sündida nii mõndagi.

Aroom

Dufte

10 min. Saks

Rež. Ingo Rasper

1952 aastal Lääne-Berliinile kehtiv blokaad teeb tarbekaupadest luksusesemed ja tavakodanikest salakaubavedajad.

Aga kehad?

What About the Bodies

7 min. UK

Rež. Simon Ellis

Musta huumoriga võrtsitatud õudusfilm. Tegevus toimub Inglismaal Lake'i piirkonnas, kus leiavad aset müstilised sündmused.

Trummimasin

Drum Machine

2 min. UK

Rež. Tokyoplastic, The Sancho Plan

Kolmel värvil (punane, must ja valge) baseeruv muusikaline animatsioon, kus jaapani kodo trummariid kasutavad trummipulkade asemel oma päid.

Marcel!

9 min. Prantsuse

Rež. Jean Achache

Pariisi Pompidu kunstikeskuses kunsti vaadates avastavad Zack ja Seb, et nende vanemate keldris tolmav pudelihoidja on kuulsa kunstniku meistritöö. Poisid püüavad pudelihoidjat galeriile müüa ja saavad korraliku õppetunni.

Ta hammustab sind

6 min. Eesti

Rež. Martti Helde

Asi, mida sa peaksid alati meeles pidama: ehk ole poja vastu hea, muidu ta hammustab sind pimedas.

Rahvusvaheline lühifilmide Programm 3

Justice runners (Tomioka Satoshi / JPN)	5'
Annaliisa (Ragne Mandri / EST)	7'
Mööbleeraja / The next move (Laura Neuvonen / FIN)	13'
Dufte (Ingo Rasper / GER)	10'
What about the bodies (Simon Ellis / UK)	7'
Drum machine (Tokyoplastic + the sancho plan / UK)	2'
Marcel! (FRA)	9'
Ta hammustab sind (Martti Helde / EST)	6'
Put Your Coat On (Sol Papadopolous / UK)	5'
Unanimous Decision (Björn Engström / SWE)	14'
Electronic performers: Air (Bourdoiseau, Ganzerli, Blanquet / FRA)	6'
Park foot ball (Grant Orchard / UK)	3'
Kunstgriff / TrickyFingers (GER)	6'
	93'

Pane mantel selga

Put Your Coat On

5 min. UK

Rež. Sol Papadopolous

Kui noor tütarlaps lahkub kodust, et minna välja sõpradega kohtuma, käsib ema tal mantli selga panna. Terve õhtu tundub see tüdruk arvates olevat ainus lause, mida ta kuuleb.

Üksmeelne otsus

Enhällight beslut

14 min. Rootsi

Rež. Björn Engström

Rootsi Kaitseministrile teatatakse, et ühes külas Asuvad terroristid. Ta teeb pöördumatu otsuse, mis ka talle endale saatuslikuks saab.

Elektronilised esinejad: Air

Electronic performers: Air

6 min. Prantsusmaa

Rež. Bourdoiseau, Ganzerli, Blanquet

Artist Airi vibreeriva graafilise muusikavideo valmimine võttis aega ligi üksteist kuud ning võitis Parima Digitaalse lühifilmi auhinna aastal 2005.

Jalgpall pargis

Park Foot Ball

3 min. UK

Rež. Grant Orchard

Kui kellelegi veel tundub, et maailma kõige paremaks mänguks peetud jalgpall on absurdne ja tobe, siis on see just teile.

Kavalad sõrmed

Kunstgriff

6 min. Saks

Rež. Andre F. Nebe

Stiilne mustvalge kelmilugu, kus härrasmeestel kaovad kellad ja daamid keed. Ühel hetkel saab taskuvaras aga aru, et seltskonnas on konkurent. Kuid kes?

JAN UUSPÖLD LÄHEB TARTUSSE

Kuukulgur Film, 2007 kestvus: 105 minutit

“Jan Uuspöld läheb Tartusse” on süsimust komöödia näitleja Jan Uuspõllu dramaatilisest ja seiklusterohkest elust.

Jan Uuspöld on andekas, kuid alla käinud näitleja. Ta on kõigile võlgu ja kõigiga tülis ning saab oma naiselt alatasa nahutada. Pärast teatrist vallandamist on ta sunnitud leiba teenima Õllefestivali maskotina ja viikingnaise Helgana. Aga tunneli lõpus paistab valguskiir — Jan saab pakkumise, millest on võimatu keelduda — peaosa Vanemuise uues Tammsaare lavastuses. Nüüd tuleb ainult Tartusse jõuda. Rain Tolgi ja Andres Maimiku stenaariumi ja repiiga filmis mängivad tuntud inimesed paljusid reaalseid isikuid ja osad kuulsused mängivad teisi kuulsusi. Loos mängivad näiteks Dan Põldroos, Hannes Võrno, Mirtel Pohla, Mari-Liis Lill, Mait Malmsten, Juhan Ufsak, Tõnu Kilgas, Toomas Hendrik Ilves, Viire Valdma, Liina Tennosaar, Rain Tolk, Ott Sepp, Arvo Kukumägi, Aigi Vahing, Vladislav Korpets, Erich Krieger, Linnar Priimägi, Kadri Kõusaar, Igor Gräzin ja teised.



Rahvusvaheline lühifilmide Programm 4

Järvi / The Lake (Maarit Lalli / FIN)	7'
Luuser Kalle (Lasse Uustalu / EST)	9'
Poteline (FRA)	4'
Kleingeld (Marc Andreas Bochert / GER)	15'
Me and madonna: Black Strobe (Ne-o / UK)	2'
Linerboard (Jens Jonsson / SWE)	18'
Wanna be that way: Ikara Colt (Woof Wan bau / UK)	3'
Leaving the Lighthouse (NOR)	9'
Hochbetrieb / Nuts and Bolts (GER)	6'
Five ways john wayne Didn't Die (Martin Wallace / UK)	10'
Les Crayons (Didier Barcelo / FRA)	3'
The wolfman (Tim Hope / UK)	6'
	93'

Järvi

Järvi

7 min. Soome

Rep. Maarit Lalli

Keset Soomet asub üks uskumatu järv, nimelt saab sinna ära kaotada oma abikaasad ja samas leida ka uued.

Luuser Kalle

9 min. Eesti

Rep. Lasse Uustalu

Reaalne hoiatus kõigile neile, kellele meeldib diivanil lebada, telekat vaadata ja samal ajal krõpsu süüa. Kas see ikka on nii halb kui räägitakse?

Poteline

4 min. Prantsuse

Rep. Chloe Miller

Tüdinud pikast ootamisest otsustab printsess ise ohjad

haarata.

Peenraha

Kleingeld

15 min. Saksa

Rep. Marc Andreas Bochert

Ühes Saksamaa linnas elavad kaks teineteisele vastandlikku meest. Nende kahevaheline vaikiv sõprus saab aga järsu lõpu.

Mina ja Madonna: must vilkur

Me and Madonna: Black Strobe

2 min. UK

Rep. Ne-o

Üks metroo, üks kott, neli inimest. Kellest saab ohver?

Kartong

Linerboard

18 min. Rootsi

Rep. Jens Jonsson

Üks on mees ja teine naine, neil mõlemal on oma minevik ja koos oldud olevik. Nad on justkui koos, kuid miski siiski seisab nende vahel. Nad on nagu kartong, mille vahel on tugevduspaber.

Tahan olla nii: Ikara Colt

Wanna be That Way: Ikara Colt

3 min. UK

Rep. Woof Wan Bau

Must-valge koomiksilaadne muusikavideo graafikagurmaanidele. Plahvatuslikud efektid ja linnamaastik vahelduvad heli ja rütmidega.

Majakast lahkumine

Fyret

9 min. Norra

Rep. Erik Smith Meyer

Kõik tänapäevased majakad töötavad automaatselt ning majakavahtidest on saanud minevik. Film on meenutus ajast, kui elektroonilised seadmed olid värskest tööd üle võtmas.

Mutrid ja poldid

Hochbetrieb

6 min. Saksa

Rep. Andreas Krein

Charlie Chaplinlik komöödia ehitusplatsist, kus ühel on, mida teine tahab. Huvitavaid

manöövreid pidi saavutatakse oma tahtmine, kuid kas tulemus on alati meeldiv?

Viis võimalust kuidas John Wayne ei surnud

Five Ways John Wayne Didn't Die

10 min. UK

Rep. Martin Wallace

Ricky Tomlinson on küll surnud aga mitte veel maha maetud. Jumalal on tema surma suhtes kummaline huumorimeel. Võibolla on Ricky'l veel võimalus naerda viimasena.

Les Crayons

3 min. Prantsuse

Rep. Didier Barcelo

Väike armas tüdruk on armunud väikesesse armsasse poissi. Aga kas tüdruk ka teiste vastu kena on?

Huntmees

The Wolfman

6 min. UK

Rep. Tim Hope

Lühifilm südamlikust astronoomist, kes muutub õhtuti observatooriumis taevasse vaadates hirmuäratavaks elukaks.

LAULEV REVOLUTSIOON

Mountain View Productions (USA), Allfilm (Eesti), Northern Light Production (USA), 2006
kestvus: 92 minutit

10. PÖFFi avamisel esilinastus Ameerika ja Eesti koostöös valminud dokumentaalfilm „Laulev revolutsioon“ Film jutustab Eesti lähiajaloo - meie taasiseseisvumise protsessist. Sündmused leiavad küll aset Eestis, kuid lugu ise on palju laiahaardelisem ning kõneleb eelkõige inimkonna püüdlusest vabaduse ja enesemääramise õiguse poole.

"Laulvas revolutsioonis" puudub kindel kangelaskuju. See on terve rahvuse lugu, tavaliste inimeste lugu, kes ei kaotanud lootust kõigi okupatsiooniaastate kestel ja kelle sügaval hoitud rahvustunne aitas Nõukogude impeeriumi lammutada. Filmi autorid näevad laulvas revolutsioonis Euroopa ajaloos pöördepunkti.

Esimese linastusnädala seisuga käis emotsionaalset dokumentaalfilmi vaatamas 10577 inimest, mis teeb sellest menukaima Eesti kinodes linastunud dokumentaalfilmi. Jutustajana astub üles Oscari võitja Linda Hunt. Repissöörid James Tusty, Maureen Castle Tusty ning eestipoolne kaastootja Allfilm Film on ingliskeelne, eestikeelsete subtiitritega.

LEIUTAJATEKÜLA LOTTE

Eesti Joonisfilm, 2006

kestvus: 81 minutit

Kusagil Euroopas, suure mere ääres, asub Leiutajateküla, kus au sees on igasuguste majapidamises kasulike vigurite meisterdamine. Igal aastal korraldavad külaelanikud uute leiutiste võistluse. Järjekordse leiutiste võistluse eelõhtul leiavad elurõõmus ja ettevõtlik koeratüdruk Lotte ning tema sõber, kassipoeg Bruno, merest vettinud raamatu. Raamatu vahelt ronib välja mesilane Susumu, aednik kaugest Jaapanist. Susumu õpetab külaelanikele võistluste eel mõned judoheitelid, mida viimased hakkavad agaralt kasutama oma igapäevaelu hõlbustamiseks. Leiutajateküla Lotte Originaalkäsikirja autoriteks on Janno Põldma, Heiki Ernits ja Andrus Kivirähk, kes on ka populaarsete laste TV seriaalide "Tom ja Fluffy", "Lotte", koguperefilm "Lepatriinude jõulud" ning lühifilmi "Kontsert porgandipirukaga" autorid. Originaalmuusika loojaks on Sven Grünberg. Tegelastele on oma hääle andnud Evelin Pang, Andero Ermel, Peeter Oja, Lembit Ulfsak, Marko Matvere, Ain Lutsep, Aarne Üksküla ja paljud teised.



VÕÖRAS

Lugukala Ltd, 2007

Kestvus: 61 minutit

Tuntud rokkstaar, TP (Tanel Padar), sõidab laupäeva pärastlõunal Tallinnast Narva oma ema matusele. Kohtla-Järve lähistel ütleb tema auto üles ja mees peab järgneva ööpäeva väikelinnas veetma. Rokkari plaadikompanii saadab oma kontoritöötaja Andres Kivi (Karol Kuntsel) Kohtla-Järvele TP'd abistama, kuid viimase saabudes on TP juba kadunud. Rokkstaar on omaalgatuslikul tuuril läbi väikese linna. Mõlemad tegelased avastavad öö jooksul provintsi linna kummalisi paiku ja elu täis alkoholi, narkootikume ja ekslemisi. Samal ajal, kui Kivi ja TP kulgevad läbi öö, läheb oma sõpradega välja ka kohalik 17-aastane Dana (Maarja Mitt). Ta on teismeline tüdruk, tulvil unistusi ning imetlust TP vastu.

"Võõras" on film, mis ei portreteeri ainult popstaari, Tallinna "kontoritöötajat" ja Kohtla-Järve elanikke, vaid ka narkareid - kui ühe medali kahte poolt, mille ühisnimetajaks on tõik, et kõik üritavad põgeneda igavleva ühiskonna eest.

Režissöör Dirk Hoyer on filmi nimetanud film noir'ks, draamaks, mustaks komöödiaks kui ka provintsielu dokumentatsiooniks.



NUGA

Allfilm, 2007

kestvus: 60 minutit

Sõltuvus. Nõrkus. Nuga. Intiimne ja valulik filmilugu puudutab kaasaegse suhtekolmnurga kõige tumedamaid pooli. Elupinge kaotanud kinnisvaramaakler Ekke (Mait Malmsten) provotseerib ja lõhub ...kuni talle jääb nuga kätte kinni... Film põhineb Peeter Sauteri "Nuga" ja Vaino Vahingu "Lugu" ainetel. "Nuga" on oma keelelt intiimne, rohke improvisatsiooniga, kus näitlejal on õnnestub luua absurdiõhkkond. Ka kaamera on pandud improviseerivasse rolli. "Nuga" meenutab järjekordselt, et inimese suures plaanis pole kaamera jaoks sugugi lihtne objekt. Filmis astuvad üles näitlejad Kersti Heinloo, Britta Vahur, Kädi Metsoja, Elle Kull, Gert Raudsep jpt.

Tegu on Marko Raadi teise pikema linatosega.

Režissööri varasemaks töödeks on ka Kinobussi vahendusel

Näidatud "Agent Sinikael", lisaks veel mitmeid lühi- ja dokumentaalfilme, videokunsti teoseid ja telesaateid.

Lavastanud Von Krahli teatris: "Ainult võltsid jäävad ellu" (2004) ning osalenud "Tabamata ime" kassetis lühifilmiga "Ärge tulistage klaverimängijat" (2005)





Selgitusi Kinolodja rahvusvahelise lühifilmide programmi juurde

Vt ka juhtkiri

Inimesi toovad tavaliselt filmi ja filmikunsti juurde mitte suured ja pikad teosed, vaid lühikesed ja lõõvad filmid ja klipid. Kinobussigi filminäitamistes on selle aasta toimunud üks suur nihe – see on suund lühifilmide festivali poole. Alustasime küll eelkõige Eesti filmide prpageerimisega, kuid aasta aastalt on Eesti filmilevi süsteem (sealjuures ka tänu Kinobussile) kõvasti paranenud, nii et igal juhul on vaja uut ja huvitavat repertuaari.

Lühifilmid on maailmas vägagi austatud positsioonil ja mitte ainult tundegid ei proovi kätt (lühifilmi formaadi, Briti lühifilmi formaadi on esimene samm pika filmi tegemiseks) vaid ka vanameistrid teevad tihtipeale uuesti läbi lühifilmi formaadi, et mitte kaotada „pildiliste mõtete tihendamise” oskust. Sellekordne lühifilmide programm Kinolodjal on pandud kokku sõprade, erinevate riikide kultuuriesinduste ja saatkondade abiga. Tänu tahame öelda edasi Saksa Goethe Instituudile, Briti Nõukogule, Prantsuse Kultuurikeskusele ning Norra, Soome ja Rootsli saatkondadele.

Filmidest:

Lühiformaadis filme tehakse tänapäeval üha enam, samas on tõusnud inimeste filmide vaatamise oskus ja nõudlus uue, parem ja nutikama filmikeele järele. Seepärast on ikka ja jälle filmifestivalid ja ka Kinolodi sel aastal küsimuse ees, kust saada neid uusi filme, mis näitaksid maailmas levivaid trende. Lühifilm näitab filmitrende, see on selge. Suured ja pikad ja eepilised filmid peavad üldjuhul käima läbitallatud radu, et tulla vastu teatavale rutiinsussoovile ja olema vaatajale juba tundvas filmikeeles. Aga filmikeel pole ju ometigi faasis, kus teda võiks pidada „lõpetatuks”

Niisiis – trendid - neid tasub otsida lühifilmidest, klippidest, muusikavideotest, reklaamidest. Kui nüüd vaadata konkreetselt Skandinaavia (Norra, Rootsi, Soome) lühifilme, siis esindavad need filmi klassikalismat osa. Klassikalises filmikeeles jutustatud lugu, kus ei eputata kaamera sõitudega, dekoratsioonide rohkusega ega isegi mitte dialoogi vohamisega...

R.I.P. Ingmar Bergman –

sinu viljad on küpemas!

Ilmselt võib seda pidada märgiks, kus Skandinaavia eksperimenterivate lühifilmide ajastu on lõppemas ja kindlustunne „kuidas ja miks” on enam-vähem kätte leitud. Ja omakorda on nendest lühifilmidest huvitav näha, kuidas Soome filmimeister Kaurismäki on mõjutanud näiteks Rootsi lühifilmi, mis on kantud „soome huumorist” Briti filmivalik on kõige rohkem paigutuv kateooriasse „otsivad ja eksperimentaalsed”. Briti film ei tähenda ainult inglastele ainuomast, see on ka piisavalt multikulturne. Seega on need filmid mõttemaailmade paljususest lähtuvalt otsimas omapära ja selle tõttu ka rohkem valmis eksperimenteerima. Kõige „ameerikalikum” on Kinolodja lühifilmide programmis Prantsuse filmid. Ehk on prantsalased võtnud sabast ütlusel ”peltsebuli tuleb ikka peltsebuli endaga välja ajada” ja otsustanud hollywoodiliku ülemvõimu vastu astuda selle filmimaneeri kasutuselevõtuga. Samas on Hollywood prantsuse nahas juba hoopis midagi muud kui see, mida oleme karastusjookide kinodest harjunud nägema. Huumor,

grotesk, farss, prantslased on alati väga satiirilised olnud.

Saksamaa paistab välja eelkõige oma filmikeele tagasilülitamisega selle algusaegadesse. Justkui korratakse üle algtõed, et neid reegleid hiljem rikkuma asuda. Ja ka mõni Jaapani ja Austraalia film jõudis me programmi. Jaapan on tuntud kui anime-filmi maa ja seda filmikeelt osatakse seal mõnuga kasutada. Kindlasti tuleb päev, mil see stiil on rohkemas kasutuses ka teiste tegijate kaamerates, juba praegu jälgendatakse seda ohtralt, kuid seni meistrid ikka tõusva päikese maalt.

Siikohal tasub neid programmide üldistusi võtta ka teatud reservatsioonidega ja vaid mingite piiride kätte mängimiega. Konkreetsetesse raamidesse ei saa ega tahagi me ühtegi maad suruda – selleks poole võimalustki. Tänapäeval nähakse lägi Google-video või Youtube või mis iganes keskkonnas niipalju erinevate maade filme, et need mõjutavad vastastikku ja läbisegi teineteist.

See ongi filmimaailma ilu, pidev muutumine!



BÄNDID:

N 09.08 ALAJÕE
R 10.08 MUSTVEE
L 11.08 VARNJA
P 12.08 VÄRSKA
E 13.08 MEHIKOORMA
T 14.08 REKU
K 15.08 JÕGEVESTE
N 16.08 VALMA
(algus kl 20.30)

Emajõe Festivalil:
R 17.08 TARTU
L 18.08 TARTU

Talveunes Kiilid
Jaan Pärn ja Pahad Seemned
Jaan Pärn ja Pahad Seemned
Toomas Valk ja Co + Aapo Ilves
Pärnu poisid + Aapo Ilves
Pärnu poisid
Asso Int ja Co
Asso Int ja Co

Untsakad (kl 20.15)
Must Rudolf, Kasemahlake (kl 19.00)



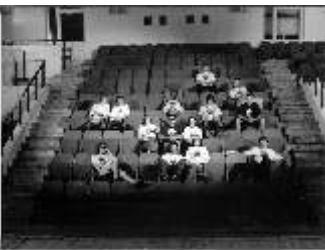
2001



2002



2003





2004



2005



2006



EESTI NUKUFILM SAAB 50

Animafilm on mäginud Eesti kultuuriloos tähelepanuväärset rolli. See võib tulla paljudele üllatusena, aga Eesti animatsioon, kus sürrealistlik teravmeelsus ja Eesti folkloor on ühendatud lapsemeelsusega, on maailmas tunnustatud. Sellest räägivad ka ligi 90 auhinnad mainekatelt festivalidelt. Studio, mis algselt tegutses Tallinnfilmil all, oli üks esimesi nukufilmistuudioid terves Ida-Euroopas. Nõukogude Liidu lagunemise järel jätkas Nukufilm iseseisva stuudiona. Täna luuakse stuudios aastas viis-kuus 10-minutilist filmi lastele ja täiskasvanutele.

KUIDAS KÕIK ALGAS?

Kuigi eesti animatsiooni sünniaastaks loetakse aastat 1957, ulatuvad Eesti animafilmi juured 1930ndatesse, mil kolm meest tegid omajagu kohmaka, Walt Disneyt inspireeritud “Kutsu-Juku seiklused”. 1957. aastal astub lavale esimene põlvkond nukufilmimeistreid. Kõige esimene oli Elbert Tuganov, kes tegi alustuseks „Peetrikese unenäo” ning kelle loominguga kuulub ka esimene rahvusvahelise läbimurde

saavutanud Eesti nukufilm „Ott kosmoses”. Peagi kasvas edukas töö üle pea ja Tuganov kutsus appi Heino Parsi. Tuganovi filmides oli tihti õrna ja peent pila nõukogude korra suhtes, kuid üldiselt olid need filmid suunatud lastele ja lapsemeelsetele. See ei muutunud ka koostöös Parsiga, kes on Eesti esimese nukufilmisarja, filmioperaator Kõpsi seiklustest kõnelevate tööde autor. Kuid Pars tegi ka esimese abstraktse sisuga filmi — „Nael” valmis 1972, rohkem kui kümme aastat enne Pixari esimesi sarnaseid katsetusi elutute esemete animeerimise vallas. 1980ndatel toimus Nukufilmis põlvkonnavahetus. Tööle asid inimesed, kes olid varem olnud tegevad karikaturistidena ajakirjanduses või teinud endale nime sürrealistlike kunstnikena. Selle põlvkonna juhtivad filmitegijad on Rao Heidmets, Kalju Kivi ning tandem nimega Riho Unt - Hardi Volmer. Kõigi nimetatute filmid on raskelt koormatud välismaiste auhindadega ning populaarsed ka kodumaal. Näiteks Heidmetsa „Papa Carlo teater”, Kivi „Pagar ja korstnapühkija”, Undi ja Volmeri „Nõiutud saar” on leidnud tänuliku publiku nii laste kui täiskasvanute

seas. Tehti ka julgeid autorifilme — näiteks Kivi „Klaasikillumäng”. Suur osa nendest meistritest jätkavad tööd tänaseni. 1990ndatel liitus Nukufilmiga ka kolmas põlvkond. Animafilmile truuskjäänutest väärivad sellest põlvkonnast esiletõstmist Mati Kütt, Mait Laas ja Priit Tender. Lisaks on uus sajand toonud uusi nimesid. Pärtel Tall, Jelena Girlin ja Mari-Liis Bassovskaja on teinud oma esimesed tööd ja saavutanud juba suurt tähelepanu. Nii neljanda põlvkonna kui ka jätkuvalt aktiivse teise ja kolmanda põlvkonna töödest õhkub jõudu, innovaatsilisust, samuti põnevat sisu ja julgust käsitleda teemasid isiklikul ja ootamatul moel.

NUKUFILMI LIIGID

Animafilmi nimi tuleb ladina keelest ja tähendab hingestatud filmi. Animaator on seega hinge andja. Kuidas aga anda hinge elutule asjale? Selleks on palju vahendeid ja nõnda ongi animafilme väga erinevaid liike. Suurim jaotus on joonis- ja nukufilm. Viimastel kümnenditel on neile lisandunud veel ka arvutianimatsioon, millel on sarnasusi nii joonis- kui nukufilmiga. Kuid ka nukufilm ise jaguneb erinevateks liikideks. Iga liik omakorda veel kõikvõimalikeks stiilideks

ja suundadeks. Kuid mida need sõnad tähendavad? Lamenukk, pool-ümarnukk ja täis-ümarnukk ehk ümarnukk, mida kutsutakse vahel ka klassikaliseks animatsiooniks? Lisaks on veel olemas piksillatsioon ja juba mainitud arvutianimatsioon. **Lamenukid** on täiesti kahemõõtmelised nukud. Kaamera filmib nukke ülalt alla ja selliste nukkude filmimise jaoks on olemas mitme tasandiga laud, kus ruumiline efekt saavutatakse erinevate läbipaistvate, üksteisest teatud vahekaugusel asuvate tasandite kasutamise. Nii pannakse tavaliselt „tegelasnukud” pealmise plaadi peale, taust aga jääb neist alla, järgmisele tasapinnale. **Pool-ümarnukud** ehk ka pool-lamenukid on nukud, mis on alt lamedad ja pealt ümarad. Näiteks on selliseid nukke kasutatud nukufilmis „Naerupall”, kus oli vaja jalgpallivõistlusele palju publikut. Kõik see publik koosneb poolümaratest nukupeadest, mis on valatud kipsist ning hiljem värvitud. Ümarnukud on nukufilmides ilmselt enimkasutatud nukud. **Ümarnukk** on nii eest kui külje pealt vaadates ruumiline, sarnanedes kõige enam päris looma või linnu või inimesega. Nii saame ümarnukkude puhul filmi vaadates osaliselt ka aimu, millest ta on tehtud. **Piksillatsioon** ehk animeeritud inimene kujutab endast võtet, kus inimese liikumist filmitakse

samamoodi nagu nuku liikumist — kaaderhaaval. Nii on näiteks tehtud osa filmist „Generatio”, aga sellist võtet kasutatakse palju ka muusikavideotes või reklaamides, mida harjumuspäraselt nukufilmideks ei peeta. Stereofilmi võib julgelt nimetada maailma kõige haruldasemaks ja ainulaadsemaks filmiliigiks. Täpselt öeldes on maailmas tehtud kolm stereoskoopilist kolmedimensioonilist ehk 3-D filmi. Need on Elbert Tuganovi 1977. aastal valminud „Suveniir” ja „Õunkimmel”, mis valmis 1981.aastal ning Heino Parsi „Kui mehed laulavad” (1979). Arvutianimatsioon on tänapäeval nukufilmis kasutusel nagu maitseained supis – et lisada vürtsi ehk eriefekte.

MATERJALID

Nukufilmides tegutsevad filminukud – inimeste ja loomade, puude ja

põõsaste, majade ja maastike, autode ja lennukite vähendatud koopiad. Tihti peale näevad nad välja nii ehtsad justnagu päriselus olevad asjad. Ometi nad ei ole seda, vaid filminukkude ja dekoratsioonide valmistajad oskavad filmides väga nutikalt ära kasutada kõige imetabasemaid materjale. Kumm, poroloon, metall, puit, plastiliin, plastmass, traat, nahk, riie, klaas, paber, silikoon, savi, luu, tammeterod, käbid, kookospähklid, vineer, kork ja veel paljustest teistest materjalidest saab nukke teha. Enamasti me aga ei näe päris täpselt, millest nukk on tehtud. Üheks äärmuslikumaks sellesuunaliseks näiteks on 1972. a. valminud kontseptuaalne „Nael”, milles näeme väänlemas ja pöörlemas justkui rauast naelu, kuigi tegelikult on need tehtud värvitud kummist. Eriskummaline fakt seejuures on, et enne kummi kasuks otsustamist, kaalusid filmi tegijad kulla ja hõbeda

sulami — elektroni — kasutamist, mis oleks aga kujunenud siiski liiga kalliks.

KUIDAS JUUBELIT TÄHISTATAKSE?

Nukufilmi juubeliüritused on üks osa „Eesti Film 100“ raames planeeritavatest ettevõtmistest. Juubeli tähistamiseks on Nukufilm koos Eesti Instituudiga koostanud rändnäituse “Hing sees”, mis reisib ringi nii välismaal kui ka Eestis. Näitus on olnud üleval juba Tampere ja Dresdenis. Sel aastal jõuab see veel Londonisse, Berliini, Budapesti ning Oslosse ja Fredrikstati. Tallinnas saab näitust külastada 8.augustist kuni 31.septembrini Filminuuseumis Maarjamäe lossis ning 15.novembrist 10.detsembrini Nukuteatris. Edasi sõidab näitus Pärnu teatrisse Endla, kes on sidunud selle aasta jõuluetendused Nukufilmi juubeliga.

Nukufilmi juubelile on pühendatud ka

rahvusvaheline kollokvium “Voodoo hing”, mis toimub 22.-24. novembril Tallinnas kinos “Sõprus”. Kollokviumi korraldab Nukufilm koostöös PÖFFi alafestivaliga “Animated Dreams”. Hommikuti toimuvad ettekanded ja pärastlõunal saab näha nii retrospektiive erinevate animariikide filmimeistritelt kui ka uemaid töid. Oma osalemisest on teatanud sellised korüfeed nagu Peter Lord (“Kanade mäss”), Barry Purves (“Gilbert & Sullivan”), Priit Pärn ning teoreetikuid Marcin Gizycki, Heikki Jokinen, Giannalberto Bendazzi jt. Ka Jaapani animatsiooni guru Kihachiro Kawamoto (“Surnute raamat”) nõustus osalema, et jagada oma hindamatut teadmistepagasit ning rõõmustada Eesti publikut oma meistritöödega. Tule osa saama nende teadmistest ja vaatama nende filme! Täpsemat infot kollokviumi kohta saab aadressidelt: www.nukufilm.ee ja www.poff.ee/anima.

Reet Grosberg

Valik auhindadest aastatel 1957-2007

Ott kosmoses, 1961 Rep. E.Tuganov eriauhind, rahvusvaheline aeronautika ja kosmosefilmide festival, Deauville, Prantsusmaa, 1963
1.koht, NSVL Filmifestival, Leningrad, 1964

Operaator Kõps seeneriigis, 1964 Rep. H.Pars Trofee "Zubr" ja 1.järgu diplom parimale populaarteaduslikule filmile, Balti liiduvabariikide, Valgevene NSV ja Moldaavia NSV filmifestival, Tallinn, Eesti, 1965

Nael, 1972 Rep. H.Pars auhind uue tehnoloogia kasutamise eest animatsioonis, rahvusvaheline

kinotehnoloogia konkurs, Salerno, Itaalia, 1974

Sõda, 1987 Rep. R.Unt ja H.Volmer, 1987 Rep. R.Unt ja H.Volmer tudengipürii 2. koht, Annecy rahvusvaheline animafilmide festival, Prantsusmaa, 1988
pürii eriauhind, Tampere rahvusvaheline lühifilmide festival, Soome, 1988

Papa Carlo teater, 1988 Rep. R.Heidmets Grand Prix, rahvusvaheline animafilmide festival "Cinanima", Espinho, Portugal, 1989

Põrandaalune, 1997 Rep. M.Kütt 1. koht, Ottawa rahvusvaheline animafilmide festival, Kanada, 1998
Parim animafilm, Leipzigi rahvusvaheline dokumentaal- ja animafilmide festival, Saksamaa,

1998

Teekond Nirvaanasse, 2000 Rep. M.Laas Grand Prix, Oberhauseni rahvusvaheline lühifilmide festival, Saksamaa, 2001
Publiku auhind, rahvusvaheline lühifilmide festival Cinematexas, Austin, USA, 2001

Instinkt, 2003 Rep. R.Heidmets Hiroshima eriauhind, Hiroshima rahvusvaheline animafestival, Jaapan, 2004

Noorte Animatsiooni Oscar, Dresdeni rahvusvaheline anima- ja lühifilmide festival, Saksamaa, 2004

Porgand, 2003 Rep. P.Tall UNICEFi auhind, Bratislava rahvusvaheline laste animafilmide festival, Slovakkia, 2006



Vastutulek vaatajale

Kirjandust, kunsti ja muusikat kritiseerivad oma ala kriitikud ja ega tavainimene suurt midagi kaasa ütelda tahagi.

Seevastu näib igaüks teadvat, missugune peab olema üks korrallik film, õigemini küll – missugune ta olema ei peaks.

Kaunite kunstide sekka on film ju sündinud eelkõige laadakunstina ja kogu tema edasise arenemise mootor on olnud võitlus sellest seisundist väljamurdmise nimel. Võitlus jätkub, ent tänaseks on rahvale tootmise tulususest kolossaalseks paisunud filmitööstus selline paratamatus, millele vastanduda riskivad vaid väga üksikud kangekaelsed. Ometi, senikaua kui on neid, kes ei mugandu, kes otsivad ise, kes ei arva, et filmides ülesanne oleks üksnes romaane illustreerida või tegelikkust kopeerida, niikaua areneb ka filmikunst ja selle tuules põhivoolu maitse.

Piirialad

Filme jaotatakse dokkideks ja mängufilmideks, ühete alusmaterjal on elust püütud, teistel lavastatud. Aga võib ka teisiti olla. Mõte sellest, kust läheb dokfilmi ja mängufilmi piir, on läbi aegade filmitegijate meeli kõitnud ja seepärast on ka see piir pidevalt

muutuv. Ja nagu piirialade puhul tavaks, on sellelt viljakalt pinnalt võrsunud teosed tihti väärtuslikumad ja kõnekamad kui turvaliselt oma þanri piires valmis nikerdatud. Eks ole see küsimus piiri tõmbamisest ju tegelikult eelkõige tootjaid ja levitajaid puudutav – filmitegijal, kui ta on rohkem kunstnik kui käsitöölaine, peaks olema ükskõik, millisesse slotti ta teos paigutub – kui ta vaid suudab peegeldada seda sisimat tunnetust, mida mõni nimetab tõeks, mõni jumalaks, mõni valuks, mõni eluks. Siiski on filmitegemises tegija seotus võimaliku levikanaliga määravam kui mistahes teisel kunstialal ja filmi sünd on alati kompromiss loomise ja tootmise vahel.

Inimese piir

Ükskõik, kas tehakse mängu- või dokfilmi, esmajoones tegeldakse ikka inimesega. Need küsimused, mida kunst läbi aegade on esitanud, on aktuaalsed endistviisi: kes ma olen, mis ma tahan, ja kas see, mis mulle näib, on ikka päriselt nii. Ei ole vahet, kas film räägib muusikast või meediast, meie oma ühiskonnast või sub- või teistest kultuuridest, ajaloost, teadussaavutustest, loodusest, elust maal või kosmoses. Inimene ja tema piir(atus) on endiselt filmi subjekt ja objekt. Rõhutan,

et räägin filmist kui kunstist, sest millegi vähemaga leppida poleks meil siin Eestis õige. Mitte eales ei loo me oma tulutoovat filmitööstust, ealeski ei hakka meie filmid maailma telekanaleid täitma. Seevastu on aga üsna reaalne võimalus, et eesti filmid moodustavad väikese omanäolise kogumi, mis kõnetab maailma publikut sügavalt ja paneb neid tundma asju, millele nad üksnes oma kultuuri kaudu lähedale ei saa. Selle nimel vaeva nähes tasuks kõigepealt üle saada alaväärsustundest, mis on kogu meie kultuuri iseloomustanud möödunud sajandi algusest peale. Soov olla nagu teised eurooplased, tahtmine teha samamoodi, mitte olla halvem - see on pannud pingutama formaalsete ideede nimel ja tootma tulemust, mis olemata ei liha ega kala paneb sageli õlgu kehitama. Küsimus ei ole ainult oskuste vähesuses, puudu on veendumusest, et nii ma teen, sest teisiti ei saa.

Toetus arengule

Eestis on nii EFSi kui Kultuurkapitali eesmärk toetada kultuuri, sealhulgas filmikunsti arengut. Areng ei tähenda paigaltammumist ega kopeerimist. Iga tehtav film ei pea meeldima paljudele, sest rahva meelelahutuse eest hoolitsevad tööstused. Iga toetatav film peab aga pakkuma midagi ainulaadset ja tegema seda moel, mis võiks olla

mõistetav universaalselt. Filmides dikteeris vanasti filmi pikkuse füüsiline filmirulli pikkus, filme tehti ka kümne- ja kahekümneminutisi. Ka maalikunstnik valib iga maali tarvis just nii suure lõuendi kui kui idee nõuab. Nüüd ei tunnista enam ükski telekanal pooltunnist lühemat dokki ja üleüldse oleks etem kui dokfilm oleks tunnine. Tunnine on aga pikk film, mis tahab väga tugevat ideed ja väga head tehnikat loo jutustamiseks, mida meil aga paraku veel napib. Nii ongi juhtunud, et 10 minutise filmi ideest püütakse välja venitada pooletunnine ja täispikka katsutakse täita pooletunnise ideega. Sel juhul on vaatajal oma aja raiskamise pärast täielik õigus protesteerida, sest ta ei nõua ju muud kui endast lugupidamist, filmi vaatamiseks kulutatud aja suuremat väärtustamist. Mis ei tähenda, et filmitegijala oleks kohustatud oma annet vaataja maitse järgi painutama. Ei. Filmi tegemine kohustab teda endale pandud lootusi õigustama, see kohustab teda huvitavalt ja kaasakiskuvalt vaatajaga kõnelema ja viitama asjadele, millele vaataja ise ei tuleks. Mul on tunne, et need küllaltki elementaarsed mõtted vajavad ikka ja jälle ülekordamist, kasvõi selleks, et oleks arusaadavam, millistele põhimõtetele toetudes EFS oma otsuseid teeb.

Raimo Jõerand
EFSi filmiekspert

Digitaalne E-õpe Digital eLearning

“Digitaalne E-õpe. Digital eLearning” (2005-2007) on teine rahvusvaheline koostööprojekt, kus Kinobussi partnerid on WheelWorks Põhja-Iirimaalt ning laste ja noorte kultuurikeskus Arx Soomest. Kinobuss, WheelWorks ning kultuurikeskus ARX on ühendanud jõud, et tutvustada lastele ja noortele e-õppe, meedia ja filmimaailma erinevaid võimalusi; viia läbi erinevate sihtrühmade seas visuaalse suunitlusega töötoad ühendades nii omavahel filmi, animatsiooni ja fotograafia ning arendada erinevate kultuuride vahelist koostööd. Olulisel kohal on koostööpartnerite erinevad töömeetodid, nende võrdlemine ja ühendamine kui ka sihtrühmade valik. Projekti jooksul tehakse töötabasid igas riigis kohalikul tasemel kui ühisel kohtumisel

Hämeenlinnas noorte kultuurifestivali Hippalot raames.

Projekti lõpptulemusena valmib DVD, mis sisaldab ülevaadet tehtud töötabadest, valikut tehtud filmidest-fotodest, meetodite kirjeldusi. Koduleheküljele riputatakse üles kõik tehtud filmid, animatsioonid ja fotod ning luuakse foorum - kommentaari ruum. Töödest valmib audiovisuaalne ühisnäitus, mille avamine toimub 11. detsembril Hämeenlinnas. “Digitaalse e-õppe” üks peamine eesmärk on projekti kaasata erineva kultuuri- ja sotsiaalse taustaga noored, tutvustada neile lähemalt filmimaailma erinevaid võimalusi ning suurendada teadmisi meedia kasutamise vallas. Kinobussil on projekti käigus töös kolm erineva teemalist koolitust:

*Filmi- ja fotokoolitus Tallinna Heleni koolis

kuulmispuudega lastele ja noortele –koolituse eesmärk on seisva ja liikuva pildi ehk foto ja filmi ühendamine. Maikuu toimus esimene osa ehk fototöötuba, mille viis läbi fotograaf Sven Tupits. Septembris jätkame filmikoolitusega. *Ole Sina Ise klubi filmitöötuba – Ole Sina Ise klubi esimene ühine kogunemine toimus 29. juulil, kus osalesid eesti ja vene noored, et ühiselt meedia olemuse üle arutleda ning kolm vahvat filmi meisterdada. *“Keskfond läbi filmi” projekti eesmärk on viia kokku film, keskkond ja õppetegevus st läbi filmi õpetamise kooliõpilaste teadvuse tõstmine looduse ja keskkonna teemadel. Õues õpe ja läbi filmi õpetamise kontsept annab õppetööle lisaväärtuse seda palju põnevamaks ja mitmekesisemaks muutes, visuaalse lähenemise ning vastava sisuga lühi- või dokfilme tehes. Õpilastele näidatakse ka loodusfilme ning viiakse läbi analüüs. Koos õpilastega võtavad töötoast osa ka õpetajad, kes omandavad teadmised

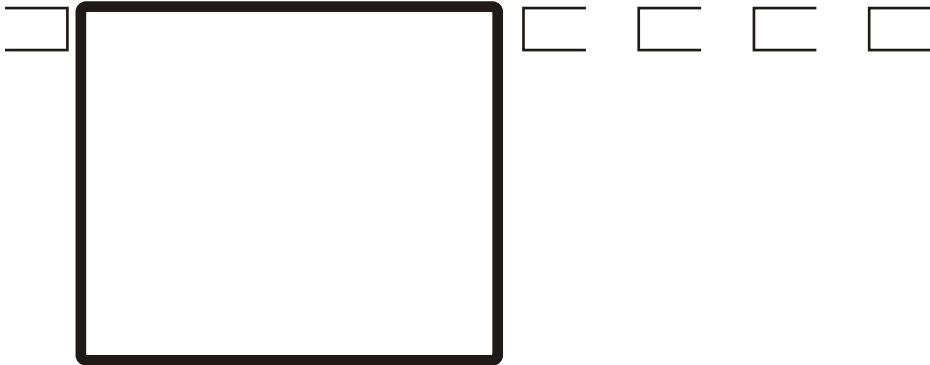
kaamera käsitlemisest, filmimise põhitõdedest, vajalikest programmidest jne, et juba hiljem jätkata ise filmitegemist õppetöös kasutada. “Keskfond läbi filmi” esimesed töötoad toimusid mais ja jätkuvad septembris.

WheelWorks on filmiõppe organisatsioon Belfastist, kes oma mobiilse ArtCart filmi- ja fotolaboriga sarnaselt Kinobussile rändab juhendatavatele “koju kätte”. WheelWorksi töötoad on pigem mahukad projektid, mis suunatud alati erineva kultuuri- ja sotsiaaltaustaga noortele (koolinoored, vägivalla ohvriks langenud naised, erinevad vähemusrupid jpt). Tehtud projektid on põnevad, aktuaalsetel teemadel ning palju mõtlemisainet pakkuvad. Töötoas tehakse filmidele ise ka muusika ning DVD ümbrised. Hämeenlinna laste ja noorte kultuurikeskus ARX teeb kooliõpilastele suunatud meedia- ja filmikoolitusi, mis põhinevad Taikalampu meetodil.

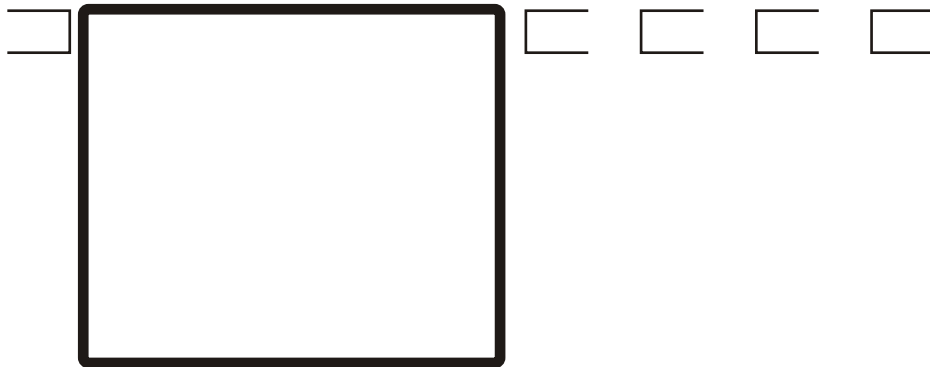


Piltlugu ehk storyboard

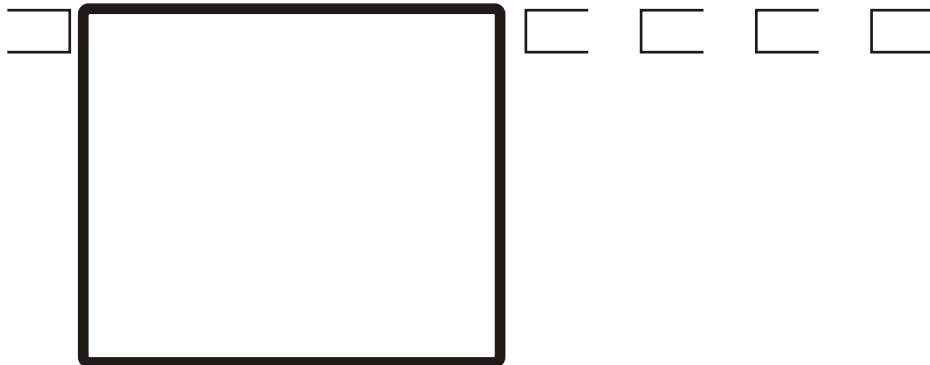
sulatused heli plaani suurus pikkus zoom panoraam



sulatused heli plaani suurus pikkus zoom panoraam



sulatused heli plaani suurus pikkus zoom panoraam





Filmitöötuba Kinolodjal ja muusikavideod!

Kuus aastat on Kinobussi suvises filmitöötöas tehtud filme, seitsmes on siin jälle käes. Mängufilme, dokumentaale, animafilme, õppefilme ja muusikavideoid... igat sorti mõeldavaid lühifilme on meie töötöas tehtud. Erinevate aegadele oleme erinevatele filmiliikidele rohkem tähelepanu pööranud, Sel aastal teeme rohkem

muusikavideosid!

MTV Eesti ekraanil on sügisel tulemas konkurss ise tehtud muusikavideotele. Meie eesmärk Kinobussi filmitöötöas on leida tehtud filmidele võimalikult lai vastukaja ja MTV Eesti pakub selleks parimat ekraani.

Miks: muusikavideo - see on suurepärase võimalus eksperimenteerida pildiga. Vabadus uitmõtteid kokku

panna on suurem, samas ka lihtsam, et ei pea olema üks alguse ja lõpuga jutustav lugu nagu filmilt tavaliselt ootame. Siiski - ka muusikavideo peab olema terviku mõttes konkreetse nägemusega tehtud film (visuaal).

Kuidas: Hea muusikavideo sünnib muusika ja laululoo toetajaks, tuginedes sõnadele, meeoleule ja rütmile, mida muusika pakub. Igal õhtul Kinolodja

üritusel esinevate bändide käest on hea kohe endale üks muusikalugu valida, millele siis videot looma hakata.

Kus näeb: kõigepealt vaatame muuvid ära ikka ürituse suure ekraani ehk Purje peal. Ja sügisel jõuavad ka kõik Kinobussis tehtud muuvid MTV Eesti ekraanile. Mis saab veel uhkem tunne olla, kui enda tehtud video on laiadele rahvahulkadele telekanalist nähtav. Ja kindlasti tasub sellest siis ka oma sõpru teavitada!





EMAJÕE FESTIVAL

Tartu on kutsunud Emajõe Ateenaks ja Emajõe linnaks. Emajõgi on olnud Tartu elusooneks juba muistsetest aegadest, tänu jõele on linn üldse tekkinud. 17.-20. augustini toimuva II Emajõe festivali tunnuslauseks on „Märka jõge!“.

Festivali tähelepanu keskmes on seega Emajõgi - elu jões ja kallastel. Minevikus oli Emajõgi kaubaveoteeks ja kalastuspiirkonnaks, tähtsus kaubateena suurenes 20.sajandil. Jõel

võis näha jõe- ja järveaurikuid, praame, aurupaate, jõe ja Peipsi lotje, pandureid, purje-, mootor- ja aurupaate. Üks festivali päev (18.august) tutvustab veeliikluse tänast päeva, toimuvad erinevate aluste esitlused, mis kulmineeruvad ühiseks jõeparaadiks. Festivalipaiga jõekaldal püütakse enne paraadi algust täita aga pika linetantsu riviga. Pühapäev, 19.august on pühendatud kalapüügile. Toimub individuaalne ja võistkondlik võistlus koos asjatundjatega ning

kalaroogade spetsialisti Vladislav Korpetsi õpiköök. Festival avatakse 17.augusti õhtu Peeter Jõgioja trummipermformance`iga ja kõikidel festivalipäevadel saab nautida mitmeid erinevaid kontserte. Reedel alustavad ansambel Untsakad . Kuulda ja näha saab Audru Jõelaevastiku Puntti, ansamblit Kasemahlake ja paraadijärgset jõekontserti juhhib Must Rudolf saksa laevalt. Kalapäeva muudab lõplikult õdusaks

Väikeste Lõõtspillide Ühing ning taasiseseisvumispäeva, 20 augusti meeleolu loob ansambel Lindpriid.

Emajõe festivaliga lõpetab oma selleaastase ringsõidu kinolodi. Reedel ja laupäeval saab lodjal ja selle ümbruses nautida nii tihedat filmiprogrammi, kui saada osa mitmetest põnevatest tegevustest töötubades.

Aile Parmsoo
Tiigi Seltsimaja,
Emajõe festivali korraldaja



AUHINNAD

VÕIDUKAS POOLAASTA

Aasta 2007 on olnud Eesti anima- ja mängufilmidele võidukas. Eriti rohkelt on poole aasta jooksul kogunud erinevatelt festivalidelt auhindu animafilmid.

Märtsikuus võitis Riias Bimini rahvusvahelisel animafilmide festivalil Grand Prix Mati Küti film „Une Instituut“ Festivali kavas oli viis erinevat võistlusprogrammi. Igas kategoorias anti välja peaauid ja kõigi osalenud filmide hulgast valiti Grand Prix vääriline film. Lisaks „Une Instituudile“ osalesid „Bimini“ festivalil Eesti filmidest veel „Miriam merehädas“ (reb Riho Unt) ja „Elu maitse“ (reb Ülo Pikkov).

Aprillis korjas Itaalias toimunud Cartoons on the Bay festivalil UNICEFi „Pulcinella Award 2007“ auhinna A Film Eesti poolt toodetud lühianimafilm „Väike lühinägelik boamadu“. See tunnistati parimaks haridus- ja sotsiaalteemaliseks filmiks ning pürii põhjendas oma otsust järgmiselt: „Lihtne film, mis kannab endas mitmeid väärtusi ning on efektiivselt huumorit ja tegelaskujusid kasutades leidnud uudse lahenduse anda harivat teemat edasi läbi meelelahutuse.“ Lisaks on

„Väike lühinägelik boamadu“ (režissöörid Aina Järvine ja Meelis Arulepp) olnud üliedukas erinevatel anima- ja filmifestivalidel, võitnud kolm auhinda ja osalenud rohkem kui viieteistkümmel festivalil, neist rohkem kui pooltel võistlusprogrammis. Praegu on A Filmil käsil selle eduka lühifilmi tegelastest ja maailmast teleseriaali arendamine.

Eesti esimene täispikk animafilm „Leitajateküla Lotte“ võitis juunis Uruguais DIVERCINE rahvusvahelisel laste ja noorsoofilmide festivalil kaks auhinda. Heiki Ernitsa ja Janno Põldma juhendusel tehtud filmi tunnistas pürii parimaks täispikaks animafilmiks ja lastepürii parimaks täispikaks filmiks. Ära märkimist väärib ka Eesti joonisfilmide Annecy rahvusvahelises animafilmide võistlusprogrammis osalemine. Valituks osutusid Kaspar Jancise film „Maraton“, Ülo Pikkovi „Elu maitse“ varem mainitud Janno Põldma ja Heiki Ernitsa filmi „Leitajateküla Lotte“. Annecy filmifestival on olulisim animafilmide festival, mis toimub juba 45. korda.

Sellel poolaastal on mitmeid auhindu võitnud ka Eesti mängufilmid. Eesti, Soome, Hollandi ja Hiina koostööfilm „Igavese armastuse sõdalane –

Jade Warrior“ võitis Ibizal toimunud rahvusvahelisel filmi festivalil koguni kolm "Falco' d' Or" auhinda; parim debüütfilm (Režissöör – AJ Annila), parim kunstnikutöö (Jukka Uusitalo) ja parim operaatoritöö (Henri Blomberg).

Viimase aja suurima tunnustuse Eesti filmile A-klassi Karlovy Vary festivalil sai Ilmar Raagi lavastatud film „Klass“. Linateos võitis koguni kaks auhinda: võistlusprogrammi „East of the West“ pürii eripreemia Special Mention ja Europa Cinemas Label peaauidhinna. Festival pürii sõnul pälvis film peaauidhinna oma kompromissitu aususe ning publiku liigutamise eest. „Klassi“ hakatakse nüüd näitama ning reklaamima kinodes üle Euroopa. Seda hakkab maailmas levitama üks põhjamaade suurimaid müügiagente NonStop Sales, kelle jaoks on see esimene Baltikumist pärit film. „Klass“ oli läbi kogu festivali ka interneti hääletuses üks publiku lemmikutest. Olles pidevalt 2.-4. kohal sai „Klass“ 212 filmist koosnevas nimekirjas lõpuks Tarantino filmi järel 7. koha.

Edu saatis ka Kadri Kõusaaraart, kelle debüütfilm „Magnus“ valiti ainsana Cannes'i rahvusvahelise filmifestivali põhiprogrammi Un Certain Regard, kuhu valitakse

filmid, mis paistavad silma rezhissööri erilise nägemuse poolest. Siiani on see olnud esimene Eesti film, mis Cannes'is võistelnud. Filmi peaosalist Magnust kehastab Kristjan Kasearu, kellele see oli samuti esimene kord filmis mängida. Aeg, millal film jõuab Eesti vaatajani on senini lahtine.

Auhinnasadu saatis kevadel ka Eesti filmitudengeid. Aprillis Wiesbadenis lõppenud 7. goEast filmifestivalil võitsid Eesti tudengifilmid ja dokumentaalfilmiprojekt kokku 6 auhinda. Pärjatud said Joosep Matjus („Suvised dokumentaal“) ja Rasmus Merivoo („Tulnukas ehk Valdise pääsemine 11 osas“) tudengite lühifilmide kategoorias esimese koha. Kolmanda koha samas kategoorias pälvis Kaupo Kruusiaugu „Meister“. Dokumentaal- ja eksperimentaalfilmide kategoorias sai Birgit Demidova film „Ninanokkija apelsin“ teise koha. Dokumentaalfilmi kategooria võitjaks valiti Eesti-Saksa koostööfilm „Normaalne“, mille Eesti autoriteks on Heilika Võsu ja Ülo Pikkov produktsioonifirmast Silmviburlane ning saksa kaastootjateks Sandra van Slooten ja Volker Maria Engel produktsioonifirmast Schnittmenge.

Teaching with Animation

Õpetamine läbi Animatsiooni

Animatsioon on kui uus modernne meedia- ja igapäevaelu keel ja vorm. Keel, mis on seotud interneti, arvutimängude ja filmimaailmaga ning mängib olulist rolli laste ja noorukite igapäevases elus. Kaasaegsed Euroopas koolid peaksid seda reaalsust ka peegeldama. Õpetamine läbi animatsiooni on õppevahend, mis õpetajal võimaldab noori animatsiooniga ja läbi animatsiooni õpetada.

„Õpetamine läbi animatsiooni“ on rahvusvaheline projekt Kinobussi resümees. Leonardo da Vinci haridusprogrammi pilootprojekt (täisnimega “Development and Implementation of a self-training computer-assisted Animation Program as an innovative Didactic Tool for Teachers in the basic School System”, 2005-2007), mille koostööpartnerid on Lääne-Inglismaa Ülikool (The University of the West of England); Ciclope Filmes, Portugalist; 9Zeros Hispaaniast; Kinobuss, Eestist; School of

Education, University of Aarhus, Taanist. Projekti veab Taani Animation Workshop, CVU Midt-Vest.

Projekt sai alguse pea kaks aastat tagasi ning on jõudnud lõppfaasi. Täidetud on peamine eesmärk - loodud üldhariduskoolide tarvis animatsiooni läbi ja abil õpetamise meetodika ja õppevahend. Võimalused muutmaks animatsiooni toel nii koolide õppekava kui õppetöö põnevamaks, meelelahutsilikumaks aga ka vaheldusrikkamaks.

Enamuses koolides on tänapäeval olemas arvutid ja paljudel ka multimeediaklassid. Palju on meedia- ja filmihuvilisi, kuid süvendatud ja professionaalse õppe jaoks on puudu ühest õppekavast, - meetodist, - ja juhendist. Antud juhend ongi käesoleva projekti käigus valmimas.

Juhend on koostatud oma eriala professionaalide teadmistel põhinedes, läbi on viidud mitmed katsetused õpetajatega ja erinevate sihtrühmadega (nt puuetega lapsed). Kuna tegu on rahvusvahelise

projektiga, siis on lõpptulemuse puhul arvestatud et seda on võimalik ühtselt kasutada igal pool Euroopas. Juhend on saadaval online <http://akamai.kolhoos.ee/kinobuss/animapu/guide.htm> ning valmib ka DVD versioon.

Juhend on sellevõrra lihtne, et seda on võimalik kasutada kõigil nendel, kes pole filmikaamerat varem käes hoidnud ega filmitegemisega iial kokku puutunud. See on ka eesmärk õpetajaid silmaspidades, kuna animatsiooni läbi õpetamist saab ju kasutada mitmes õppeaines (eksperimentid, katsed, algklassidele kunstitunnis jms). See on juhend ülesehitatud suure mahus just lihtsa seletavale pildi- ja videomaterjalile, lisaks ka pikemad ja lihtsamasse keelde pandud tehnilisemad tekstid.

Mida juhend sisaldab abimees öökulli abil on võimalik samm-sammult leida kõik vajalik - soovitusi ja näpunäiteid hea pildiloo/stsenaariumi kirjutamiseks, storyboardi joonistamiseks, pildi liikuma panemiseks,

tehnikat käsitlemiseks, vajalike animatsiooni programmide kohta jne. Pildilised ja videonäited erinevate tehnikate kohta.

Koolide multimeedia varustuse heast tasemest hoolimata, on siiski olulisel kohal tarkvara hind ja kättesaadavus! Tuleb märkida, et kõik antud juhendis olevad programmid on vabavaralised, st tasuta, vabalt ja ametlikult internetist allalaetavad programmid

Alguhend on küll inglise keelne, kuid materjal tõlgitakse kõigi projekti osapoolte emakeelde, seega ka eesti keelde.

Projekti lõppüritus ja pidulik juhendi tutvustamine toimub Taanis Viborgis 11.-12. septembril ja Eestis 24. septembril.

Let's get started - so welcome to our teaching with animation guide! Hakkame pihta - teretulemast tutvuma õpetamine läbi animatsiooni juhendiga!



Täna, kui noortel on olemas erinevaid kaunite kunstide festivale ja üritusi, anname noortele veel ühe võimaluse oma fantaasiaid välja elada. Kutsume kõiki koolinoori oma mõtteid ja ideid filmilindile jäädvustama ning osalema festivalil

„KOOLIFILM 2007“

Kõik koolid, kus on andekad ja fantaasiarikkad lapsed, avatud õpetajad, vähemalt 1 arvuti ja 1 kaamera – see üleskutse on Teile! KooliFilmi festivalile oodatakse just Teie, aktiivsete ja loominguliste noorte animatsioone, tõsielu- ja mängufilme. Kutsuge sõbrad kokku

ning tehke üheskoos läbi vapustav seiklus Teie endi loodud filmis! Osalema ootame kõiki alates algkoolist kuni gümnaasiumini, ning võistlusele on oodatud filmid igast panrist ja igas tehnikas, esitada võib nii komöödia-, draama-, ulme-, tragöödia- jne segatud tehnikaid.

Filmimaailm omab võimalust segada eri kunstiliigid, on siis rõhk parajasti emotsionaalsel muusikal, kirglikul tantsul või retoorilisel teatril, kujutavast kunstist rääkimata. Kõikide nende alade talendikuses saavad koolinoored KooliFilmide Festivalil üksteiselt mõõtu võtta. Nägemine ja teada saamine, mida mujal

tehakse, arendab jällegi nägijaid-kuulajaid endid. Kool on noorte inimeste eneseväljenduse koht ja loomulikult on koolile prestiiptne olla võidukas ka õpilaste väljendusoskuses – see näitab kooli seltskonna mõttemaalima ja näitab seda otse pildis.

Töid hinnatakse kolmes vanusekategorias:

1. algkooli õppurid
2. põhikooli oskajad
3. gümnaasiumi vanameistrid

Filmid valib välja asjatundjatest koosnev žürii kuhu kuuluvad Eesti filmimeistrid, õpetajad ja ka KooliFilm 2007 korraldajad.

Parimad filmid ja õpetajad saavad autasustatud väga suurepärase ja motiveerivate auhindadega.

Lisainfo:

Luisa Värk
e-post: luisa@kinobuss.ee
www.koolifilm.ee
tel: 628 40 88
mob: 55 18 458

Osalemise tingimused:

1. Autorite vanus kuni 19. a.
2. Filmi esitab festivalile kool ning tegijad peavad olema **ÕPILASED**
3. Konkursile esitav töö on autorite originaal-looming
4. filmi pikkus on: 1-20 minutit
5. Filmid peavad olema esitatud kas; DVD, miniDV või BETA formaadis, (CD ja DVD puhul soovitatavalt .avi või .mpg failiformaadis). Filmid tuleb saata või tuua aadressile: Kinobuss, Gonsiori 27, Tallinn 10147 ning on varustatud märgusõnaga „Koolifilm 2007“.
6. Filmiga peavad kaasas olema järgmised andmed:
 - Filmi nimi
 - Filmi lühike iseloomustus
 - Autori/autorite vanus
 - Autori/autorite kool
 - Autori/autorite kontaktaadress, telefon, e posti aadress
7. Filmi autor/autorid on nõus levitamiseõiguse andmisega konkursi korraldajatele. Konkursile laekunud töid ei kasutata kommertslikul eesmärgil ilma autori nõusolekuta.
8. Filmi esitamise tähtaeg on 20.september 2007.a.

NB! Filmid võivad olla nii 2005/2006 kui ka 2006/2007 õppeaastal tehtud, Kuid autor(id) peab olema Õpilane!

KOOLIFILM 2007

ANKEET

1. FILMI PEALKIRI:

2. KOOL:

3. JUHENDAJA(TE) NIMI(NIMED).....

4. FILMI AUTORID:
REŽISSÖÖR(id).....

IDEE AUTOR(id).....

OPERAATOR(id).....

MONTEERIJA(d).....

HELIKUJUNDAJA(d)

KUNSTNIK(ud).....

5. FILMI PIKKUS:

6. FILMI FORMAAT: DVD, miniDV, BETA (jooni alla)

7. KAS SOOVID, ET FILM SULLE TAGASI SAADETAKSE JAH / EI (jooni alla)

8. KAS OLED NÕUS, ET SINU FILMI NÄIDATAKSE KA TELEVISIOONIS JAH EI

KONTAKTANDMED: E-MAIL.....

TELEFON.....

AADDRESS.....

Filmid võivad olla nii 2005/2006 kui ka 2006/2007 õppeaastal tehtud,
kuid autor peab olema Õpilane!

NB!

ANKEET SAADA MEILE E-KIRJAGA AADRESSILE luisa@kinobuss.ee
VÕI PANE FILMIGA KAASA AADRESSILE:

„KooliFilm 2007“
Kinobuss
Gonsiori 27
Tallinn 10147

Lisainfo:
luisa@kinobuss.ee
www.koolifilm.ee
tel: 628 40 88
mob: 55 18 458

LINASTUNUD 2007 I pool

Täispikad mängufilmid

15.02 **Nuga**

Allfilm, rez Marko Raat
Peaosas: Mait Malmsten

23.02 **Jan Uuspõld läheb Tartusse**

Kuukulgur Film, rez Andres Maimik ja Rain Tolk
Peaosas: Jan Uuspõld

16.03 **Klass**

Amiron OÜ, rez Ilmar Raag
Osades: Lauri Pedaja, Pärt Uusberg, Vallo Kirs, Paula

Solvak, Riina Ries, Mikk Mägi jt

27.04 **Võõras**

Lugu Kala Ltd, rez Dirk Hoyer
Peaosas: Tanel Padar

Lühifilmid

27.01 **Zen läbi Prügi**

Eetriüksus, rez Asko Kase

Animafilmid

08.03 **Miriam merehädas**

Nukufilm, rez. Riho Unt

11.04 **Miriama teatriseiklus**

Nukufilm, rez Priit Tender

11.04 **Kleit**

Nukufilm, rez Jelena Girlin, Mari-Liis Bassovskaja

11.04 **Lõpuõhtu**

Nukufilm, rez Hardi Volmer

Dokumentaalfilmid

19.01 **Laulev REV**

Allfilm, rez

27.01 **Vastutuulesaal**

Ruut, rez Priit Valkna

15.02 **Tagasitulek koju**

Adel TV, rez Maiju Ingman

16.02 **Tervitus Nõukogude Eestist!**

Eetriüksus, rez Urmas E.Liiv

02.04 **Debora Vaarandi aeg**

Content Provider, rez Katrin Laur

LINASTUSED 2007 II pool

SÜGISBALL

13. September

Lege Artis Film, rez. Peeter Simm



“Sügisball” on uus mängufilm, mis räägib kuuest üksteisega riivamisi kokku puutuvast magalaelanikust, keda kõiki ühendab üksindusetunne. Noor kirjanik Mati uurab eksnaise akende taga ja samas läheneb uutele naistele, kuid tulutult. Üksluse eluga vanapoiss-meestejuuksur August Kask kiindub väikesesse tüdrukusse, tollele lähenedes aga süüdistatakse teda pedofiilias. Üksikema Laura vaatab telekast „Ogalinde” ja tõrjub meeste lähenemiskatseid, kuna ei suuda neid usaldada. Arhitekt Maurer mõtleb inimkonna heaolu peale, on aga unustanud omaenese naise, kes omakorda otsib lohutust shveitser Theo juurest. Theo meeldib naistele, kuid madala sotsiaalse staatuse tõttu ei võeta teda tõsiselt

GEORG

5. Oktoober

Kuukulgur Film, rez. Veiko Õunpuu



“Georg” on tõsielufaktidel põhinev lugu Eesti nimekaima ja armastatuima laulja Georg Otsa (1920-1975) saatusest, tema kunstniku- ja eraelust. Erakordse andega kunstnik jäi kahjuks maailma ooperilavadel tundmatuks. Peale Eesti tundis ja armastas teda vaid Venemaa ja Soome publik. Aeg oli selline. Nõukogude süsteem oli oma talendite suhtes kiivas. Film jutustab Laulja loo, kõneleb saatusest, mida vormisid keerulised ja muutlikud aastad. See on isiklik lugu - armastusest, intriigidest, perekonnast.



KUHU PÕGENEVAD HINGED

19. Oktoober

Exitfilm, rez. Rainer Sarnet

15aastase Anni ema ootab oma uuel mehelt last. Ann tunneb, et ema on ta maha jätnud ning tema üksindus muutub armukadeduseks veel sündimata venna vastu. Meeleheites pöörduvad ta satanistide poole, et lapse sünd ära needa. Kuigi Ann sellesse ei usu ja võtab seda kui mängu, avastatakse vastsündinul ravimatu südamerike. Lisaks tekib tema ellu vastuoluline sõbranna, satanist Maya. Romantiline noortedraama räägib melanhoonsel toonil kahe tüdruku iseseisvumisest ja armastuse avastamisest.

KINOLEVI TOP 2007

Suurepärase on tõdeda Eesti filmi vaadatavuse ja populaarsuse kasvu!

Jätku ka edaspidi!

Eesti Filmide vaatajad 01.01.-15.04.2007

FILM	VAATAJAD	RIIK
Jan Uuspõld läheb Tartusse	63 987	Eesti
Õo muuseumis	18 406	USA
Laulev revolutsioon	17 308	Eesti
Charlotte koob võrku	16 249	USA
Klass	14 406	Eesti
300	13 009	USA
Vereteemant	11 999	USA
Põrguline	10 522	USA
Paabel	9587	FRA/USA/MEX
Muusika ja sõnad	8601	USA

FILM	VAATAJAD	TOOTJA
Jan Uuspõld läheb Tartusse	67 876	Kuukulgur
Klass	21 994	Amiron
Laulev revolutsioon	17 308	Allfilm
Vastutuulesaal	1844	Ruut
Nuga	1625	Allfilm
Tervitusi Nõukogude Eestist!	508	Ruut
KOKKU	111 155	

Eesti Filmi Sihtasutuse andmed seisuga 01.01.-31.03.2007

PÄEVAKAVA 2007

AEG	SUUR EKRAAN - PURI	KINO „TRÜMM“ (Lodja kammerkino)	FILMI TELK	FILMITÖÖTOA TELK	LODJA TÖÖTUBA
Algus 18.00	Programmi sissejuhatus päevajuhilt	Rahvusvaheline lühifilmide programm I - IV	NoNstop kogupere- filmide programm	Algab töö noorte filmihuvilistega (MTV muuvid)	Algab töö noorte laevandus ja keskkonna huvilistega
19.30		Rahvusvaheline lühifilmide programm I - IV	Uus eesti film	Töötuba töötab, valmivad animatsioonid, lühifilmid ja muusikavideod	Sõlmed ja nipid madruse teadmised
20.00	ELAV MUUSIKA		NUKUFILM 50 juubeliprogramm	Laste tehtud filmide kokkumontaaz, ettevalmistus demonstratsiooniks	Keskkonnateemalised loengud
20.30	SUURE VALGE EKRAANI filmiprogrammi tutvustus.				
21.00	Töötöas tegijate autasustamine. Koha peal tehtud filmid ekraanil.	Programmi lõpp	UUS Täispikk Eesti mängu- või dokfilm	Töötöa lõpetamine ja tulemuste demonstreerimine suurel ekraanil enne põhifilmi	Programmi lõpp
21.30	Uus lühifilm			Programmi lõpp	
22.00	PÕHIFILM (filmiprogramm)				
22.30			EESTI Lühifilmi programm		
00.00	Programmi lõpp		Programmi lõpp		

